

Nizaməddin ŞƏMSİZADƏ

Azərbaycan ədəbiyyatşunaslığına və elmi-mədəni həyatına ağır itki üz verib.

Amansız ölüm görkəmli ədəbiyyatşunas alim, professor, Dövlət mükafatı laureatı Nizaməddin Şəmsizadəni aramızdan apardı.

Nizaməddin Şəmsizadə 1954-cü il dekabrın 30-da Quba bölgosunun qədim türk obası - İspik kəndində anadan olub. Azərbaycan Dövlət Universitetinin Filologiya fakültəsini 1977-ci ildə bitirib. 1978-1990-ci illərdə AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunda baş laborant (1978), kiçik elmi işçi (1981), baş elmi işçi (1986) kimi elmi fəaliyyət göstərib. 1982-ci ildə namizədlik, 1990-ci ildə doktorluq dissertasiyaları müdafiə edib. 1985-ci ildən SSRİ Yazıçılar İttifaqının (indiki AYB) üzvüdür. 1990-ci ildən Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində elmi pedoqoji fəaliyyətini davam etdirib: müsabiqə yolu ilə baş müəllim (1990), dosent (1991), professor (1992) seçilib. 1991-ci ildən 2006-ci ilin sentyabr ayının 4-ədək "Ədəbiyyat və dillər", "Ədəbiyyat və Azərbaycan dili" və "Ədəbi yaradıcılıq" kafedrallarının müdürü vəzifəsində işləyib. 2002-ci ildə Tiflisdə Qafqaz Xalqları Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü seçilib. Elmi xidmətlərinə görə akademik Y. Məmmədəliyev mükafatının (2003) laureatıdır. "Heydər Əliyev və Azərbaycan ədəbiyyatı" (müsətərək) kitabına görə Azərbaycan Respublikasının Dövlət mükafatına layiq görüllüb. (2010)

"Ədəbi proses-78" (1980 əsriklə) "Ədəbi mübahisələr" (1986), "Azərbaycan ideologiyası" (1996), "Azərbaycan ədəbiyyatşunaslığı" (1997), "Türk təfəkkürü məcrasında" (1998), "Hıçqıran gülüşlər" (2002), "Əli Nazim" (2003), "Rejissor taleyi" (2004), "Tənqidin ədəbi prosesdə rolü" (2004), "Böyük nəslin davamçısı" (2005), "Azərbaycançılıq" (2006), "Ədəbi proses və adəbi nəsil" (2008 əsriklə) "Yazıcı ömrünə uvertüra" (2010), monografiyalarının, "Əgər onlar olmasaydı" (2015) ədəbi-tənqidli məqalələr kitabının, "Mən kiməm" (2015) adlı sənədlə-fəlsəfi ömürnamənin, "Bürkü" (2003) hekayələr, "Tüstü" (2007) hekayələr və şeirlər, "Duman" (2010) şeirlər, "Müdriliklər bunları deməyib" (2014) kəlamlar, "Səma" (2014) şeirlər, "Sonuncu daxma" (2014) hekayələr və esəllər kitablarının, 250-dən çox ədəbi-tənqidli, elmi-nəzəri və fəlsəfi-publisistik məqalənin müəllifidir. "Seçilmiş əsərləri" üç cilddə: I cild 2008-ci ildə, II cild 2010-cu ildə, III cild 2011-ci və "Nizaməddin Şəmsizadə: Bibliografiya" 2014-cü ildə "Elm" nəşriyyatında çap olunub.

N.Şəmsizadə bu gün ölkənin ali məktəblərində tədris olunan "Ədəbiyyat nəzəriyyəsi" (2012) adlı fundamental dərsliyin müəllifidir. N.Şəmsizadənin yaradıcılığı haqqında 80-dən artıq elmi məqalə, professor Ş. Vəliyevin "Azərbaycanşunas alim" (2004) monografiyası və "Filosof tənqidçi" (2011) kitabı çap olunub. O, milli ideologiyamız -azərbaycançılıq nəzəriyyəsi haqqında ilk kitabın müəllifidir.

O, BDU-nun nəzdində Dissertasiya Şurasının üzvü idi. 2007-2012-ci illərdə AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun "Ədəbiyyat nəzəriyyəsi" şöbəsinin müdürü vəzifəsində işləyib 2012-ci il dekabrın 21-dən 2013-cü ilin sentyabr ayının 4-ədək "Ədəbiyyat nəzəriyyəsi" şöbəsində baş elmi işçi işləyib. Uzun illər Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin "Ədəbiyyat və dillər" kafedrasının professoru kimi elmi-pedagoji fəaliyyətini davam etdirib.

2019-cu ildə Bakı Dövlət Universitetinin 100 illiyi münasibətilə və Azərbaycanda təhsilin və elmin inkişafindakı xidmətlərinə görə "Əməkdar elm xadimi" fəxri adına layiq görüllüb.

Görkəmli alim, qayğıkeş və səmimi insan Nizaməddin Şəmsizadənin əziz xatirosi onu tanıyanların, çoxsaylı yetirmələrinin qəlbində həmişə yaşayacaq.

Allah rəhmət eləsin!